

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
PRIE SAVIVALDYBĖS TARYBOS SPRENDIMO „DĖL TEISĖS ATLIKTI CENTRINĖS
PERKANČIOSIOS ORGANIZACIJOS FUNKCIJAS SUTEIKIMO KLAIPĖDOS MIESTO
SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJAI“ PROJEKTO

1. Sprendimo projekto esmė, tikslai ir uždaviniai.

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimo projekto rengimo tikslas:

➤ užtikrinti Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) (2021 m. rugsėjo 30 d. įstatymo Nr. XIV-545 redakcija) 82¹ straipsnio 1 d. 2 punkto įgyvendinimą. Šiame punkte numatyta, kad 2023 m. sausio 1 d. kiekvienoje savivaldybėje turi būti užtikrinta, kad savivaldybės kontroliuojamų (valdomų) biudžetinių ir viešųjų įstaigų pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 tūkst. Eur (be pridėtinės vertės mokesčio), būtų vykdomi centralizuotai. Sprendimą dėl CPO steigimo priima savivaldybės taryba;

➤ priimti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimą dėl teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – CPO) funkcijas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai suteikimo.

Šiuo metu Klaipėdos miesto savivaldybei yra pavaldžios 112 biudžetinių įstaigų ir 15 viešųjų įstaigų (iš jų 7 sveikatos priežiūros srityje).

VPĮ 82¹ straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytos alternatyvos, kurias gali pasirinkti savivaldybės taryba, siekdama įgyvendinti centralizavimo pareigą:

1 alternatyva: gali būti sukurta savivaldybės CPO arba kelios CPO;

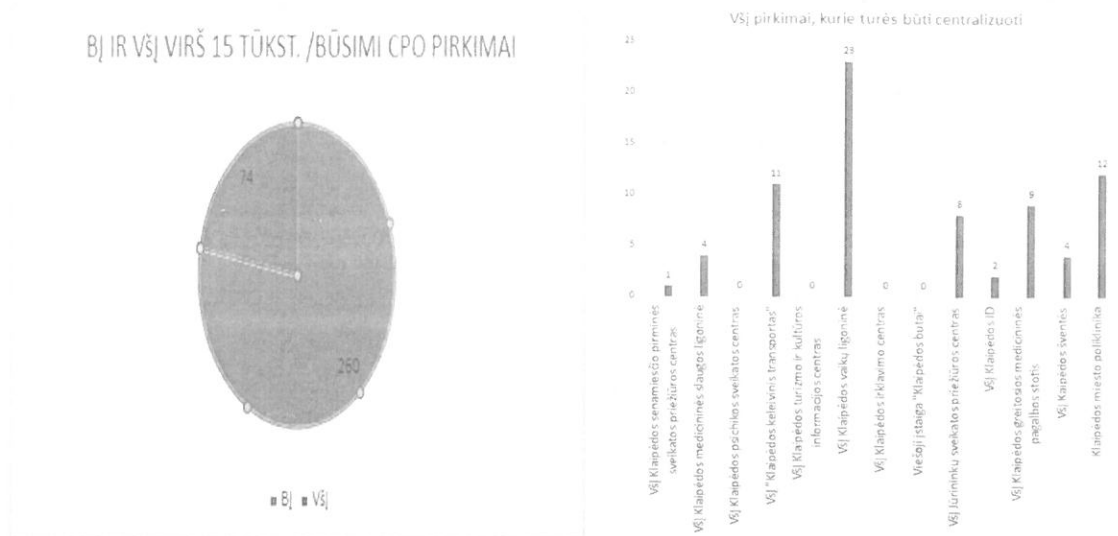
2 alternatyva: arba (ir) kelios savivaldybės gali sukurti bendrą centrinę perkančiąją organizaciją;

3 alternatyva: arba (ir) savivaldybė gali pasirašyti centralizuotų pirkimų veiklos paslaugų sutartį su esama centrine perkančiąja organizacija dėl pirkimų paslaugų savivaldybei ir savivaldybės kontroliuojamoms (valdomoms) perkančiosioms organizacijoms.

Siekiant tinkamai pasirengti viešųjų pirkimų centralizavimo procesui, Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-01-12 įsakymu Nr. AD1-57 buvo sudaryta darbo grupė, kurios tikslas – teikti siūlymus dėl viešųjų pirkimų centralizavimo įgyvendinimo. Darbo grupė analizavo VPĮ 82¹ straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtintas alternatyvas dėl centralizavimo pareigos įgyvendinimo. Tuo tikslu į darbo grupės posėdžius buvo kviečiami visi savivaldybei pavaldžių biudžetinių ir viešųjų įstaigų atstovai, kuriems buvo pristatomi VPĮ pakeitimai, įsigaliosiantys nuo 2023 m., buvo išklausa įstaigų atstovų nuomonės dėl būsimų viešųjų pirkimų centralizavimo.

Į darbo grupę taip pat buvo pakviesta UAB „Ecocost“, kuri, naudodamasi Viešųjų pirkimų tarnybos administruojamos informacinių sistemos duomenų pagrindu, pristatė visų savivaldybei pavaldžių įstaigų atliktus pirkimus 2019 - 2021 m. Rezultatai parodė, kad vidutiniškai per metus savivaldybei pavaldžios įstaigos sudarė sutarčių už 13,5 mln. Eur: 2019 m. – 17,9 mln., 2020 m. – 10,2 mln., 2021 m. – 12,3 mln.

Savivaldybės administracija, siekdama išsiaiškinti būsimas centralizavimo apimtis, taip pat atliko savivaldybei pavaldžių įstaigų apklausą. Rezultatai parodė, kad didžiausias pirkimų centralizavimo poreikis bus biudžetinėse įstaigose, taip pat sveikatos priežiūros viešose įstaigose:

Darbo grupė, atsižvelgdama į atliktą įstaigų pirkimų apklausą ir UAB „Ecocost“ pateiktus įstaigų pirkimų duomenis, analizavo, kiek kainuotų viešųjų pirkimų centralizavimas, pasirinkus konkrečią VPĮ 82¹ straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytą alternatyvą:

➤ *pasirinkus 1 alternatyvą*, t. y. sukūrus savivaldybės CPO, prisidėtų apie 103 atviri ir supaprastinti atviri konkursai bei apie 200 mažos vertės pirkimų. Tokiam kiekiui pirkimų įvykdyti papildomai reikėtų 8 darbuotojų. Darbo grupė, analizuodama šią alternatyvą bei stebėdama kitų savivaldybių patirtis centralizavimo procese, taip pat svarstė be savivaldybės CPO sukurti ir atskirą sektoriinę CPO, kuri galėtų vykdyti labai specifinius sveikatos priežiūros įstaigų atliekamus viešuosius pirkimus, tačiau šio siūlymo atsisakyta dėl sveikatos priežiūros įstaigų iniciatyvos stokos;

➤ *pasirinkus 2 alternatyvą*, t. y. sukūrus bendrą su kitomis savivaldybėmis CPO, mažėtų pirkimus vykdysiančių darbuotojų kaštai, kadangi dalį pirkimo procedūrų galima būtų atlikti bendrai. Poreikis turėti už pirkimo planų priežiūrą atsakingą, konsultuojantį asmenį išliktų nepakitęs. Tačiau kaip nurodė Viešųjų pirkimų tarnyba, ši alternatyva labiau tinkama mažoms savivaldybėms, kurios turi nedaug pavaldžių įstaigų ir pačios vykdo mažiau pirkimų, todėl išsamiau šios alternatyvos galimybės nenagrinėtos;

➤ *pasirinkus 3 alternatyvą*, t. y. savivaldybei pasirašius centralizuotų pirkimų veiklos paslaugų sutartį su esama centrine perkančiąja organizacija (su CPO.LT), tokios alternatyvos įgyvendinimo kaštai, atsižvelgiant į aukščiau nurodytas preliminaras pirkimų apimtis: 12 420 pirkimo procedūrų vykdymo ir konsultavimo valandų per metus, tai sudarytų 257,6 tūkstančius Eur (ši suma vertinta pagal CPO.LT skelbiamą 1 val. paslaugų teikimo kainą 20,74 Eur).

Įvertinus pateiktas alternatyvas ir įgyvendinimo kaštus, nuspręsta siūlyti suteikti CPO teises Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai ir padidinti Viešųjų pirkimų skyriaus pareigybių skaičių aštuoniomis pareigybėmis.

2. Projekto rengimo priežastys ir kuo remiantis parengtas sprendimo projektas.

2021 m. rugsėjo 30 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymas ir nuo 2023-01-01 įsigalioja šio įstatymo 82 straipsnio pakeitimas ir papildymas nauju 82¹ straipsniu.

Vadovaujantis 82¹ straipsnio 1 dalimi, savivaldybės taryba turi užtikrinti, kad savivaldybės kontroliuojamos (valdomos) perkančiosios organizacijos pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 000 Eur (be PVM), būtų atliekami centralizuotai.

3. Kokių rezultatų laukiama.

Priėmus šį sprendimą nuo 2023-01-01 Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, būdama CPO, vykdys savivaldybės kontroliuojamų (valdomų) biudžetinių ir viešųjų įstaigų pirkimus, kurių sutarties vertė didesnė nei 15 000 Eur be PVM. Pagal atliktą apklausą, tokių pirkimų planuojama apie

300. Taip pat Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos CPO atliks visus Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos pirkimus, kurių vidutinė kasmetinė pirkimų apimtis yra apie 600 pirkimų per metus.

4. Sprendimo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai.

Nėra.

5. Išlaidų sąmatos, skaičiavimai, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Numatomos išlaidos - aštuoniomis pareigybėms Viešųjų pirkimų skyriuje reikia 204 tūkst. Eur darbo užmokesčiui metams (iš Savivaldybės biudžeto lėšų) ir 12 tūkst. Eur darbo vietos įrengimui.

6. Lėšų poreikis sprendimo įgyvendinimui.

Lėšų poreikis darbo užmokesčiui: 204 tūkst. Eur metams (iš Savivaldybės biudžeto lėšų) ir 12 tūkst. Eur darbo vietos įrengimui.

7. Galimos teigiamos ar neigiamos sprendimo priėmimo pasekmės.

Teigiamos pasekmės – viešųjų pirkimų centralizavimu siekiama sumažinti išlaidas, skiriamas viešųjų pirkimų sutarčių vykdymui (masto ekonomijos rezultatas), pasiekti geresnį kainos ir kokybės santykį bei didesnę tiekėjų susidomėjimą, jų konkurenciją, siekti konkrečių svarbių politikos sričių tikslų (skatinti inovacijas, spręsti socialinius klausimus), atliekamų pirkimų procedūrų ir sudaromų sutarčių kokybės gerinimo. Tuo pačiu bus užtikrintas viešųjų pirkimų profesionalumas bei specifinių žinių centralizavimas, sutaupomi savivaldybės kontroliuojamų (valdomų) perkančiųjų organizacijų specialistų laiko resursai, kurie gali būti skiriami kitoms funkcijoms atlikti.

Neigiamos pasekmės – didelės apimtys centralizuojant pirkimus gali lemti jų sudėtingumą, papildomas išlaidas tokių pirkimų suderinamumui, sumažinti smulkaus ir vidutinio verslo subjektų dalyvavimo galimybes, nes smulkaus ir vidutinio verslo subjektai gali būti nepajėgūs aprūpinti CPO klientų reikiamu pirkimo objekto kiekiu. Tačiau vertėtų pažymėti, kad tokios situacijos gali padėti išvengti ar bent šią problemą sumažinti, pirkimo objekto skaidymas į dalis.

Pirkimus vykdant per CPO sumažėja pirkimo vykdytojų (pavaldžių įstaigų) savarankiškumas, kadangi pirkimo procesas ne toks lankstus ir neretai CPO vienu pirkimu įgyvendina ne vieno pirkimo vykdytojo poreikius, todėl vietos kiekvieno pirkimo vykdytojo savarankiškumui yra gerokai mažiau.

PRIDEDAMA. Įstatymų išrašai, 2 lapai.

Savivaldybės administracijos direktorius

Gintaras Neniškis

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIETOS SAVIVALDOS
ĮSTATYMAS**

1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533
Vilnius

16 straipsnis. Savivaldybės tarybos kompetencija

4. Jeigu teisės aktuose yra nustatyta papildomų įgaliojimų savivaldybei, sprendimų dėl tokių įgaliojimų vykdymo priėmimo iniciatyva, neperžengiant nustatytų įgaliojimų, priklauso savivaldybės tarybai.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55,
57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 82¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2021 m. rugsėjo 30 d. Nr. XIV-545

Vilnius

82¹ straipsnis. Centrinų perkančiųjų organizacijų steigimas ir finansavimas

1. Sprendimą dėl centrinių perkančiųjų organizacijų steigimo, jų teisinės formos ar teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas perkančiajai organizacijai suteikimo, taip pat dėl konkrečių pirkimų atlikimo kitų perkančiųjų organizacijų vardu pagal kompetenciją priima:

2) savivaldybių tarybos. Kiekvienoje savivaldybėje turi būti užtikrinta, kad savivaldybės kontroliuojamos (valdomos) perkančiosios organizacijos pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), būtų atliekami šio įstatymo 82 straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu. Siekiant įgyvendinti šią pareigą, turi būti sukurta savivaldybės centrinė perkančioji organizacija arba (ir) kelios savivaldybės gali sukurti bendrą centrinę perkančiąją organizaciją arba (ir) savivaldybė gali pasirašyti centralizuotų pirkimų veiklos paslaugų sutartį su esama centrine perkančiąja organizacija dėl pirkimų paslaugų savivaldybei ir savivaldybės kontroliuojamoms (valdomoms) perkančiosioms organizacijoms;